

ORDIN

**PENTRU APROBAREA NORMELOR PRIVIND
CERTIFICAREA OPERATORILOR AERONAVELOR DE STAT**

Pentru aplicarea prevederilor art. 5 alin. (2) lit. c) și alin. (3) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere dispozițiile art. 73 lit. a) din Legea nr. 21/2020, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. – Se aprobă Normele privind certificarea operatorilor aeronavelor de stat, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. – La data intrării în vigoare a prezentului ordin, se abrogă art. 41 din Regulamentul pentru zbor al aviației militare, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.18/2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 148 din 12 februarie 2021.

Art. 3. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,

Angel Tîlvăr

Contrasemnează,
Șeful Statului Major al Apărării

General
Daniel Petrescu

NORME PRIVIND CERTIFICAREA OPERATORILOR AERONAVELOR DE STAT

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – Normele privind certificarea operatorilor aeronavelor de stat stabilesc condițiile generale și specifice pentru eliberarea, modificarea, suspendarea sau revocarea documentelor de certificare pentru operatorii aeronavelor de stat.

Art. 2. – Certificarea operatorilor aeronavelor de stat corespunzător cu operațiunile aeriene pe care le desfășoară, denumită în continuare certificare, este atribuția specifică a Ministerului Apărării Naționale și este exercitată prin Autoritatea Aeronautică Militară Națională, denumită în continuare AAMN.

CAPITOLUL II

Procesul de certificare a operatorilor aeronavelor de stat

SECȚIUNEA I

Condiții pentru certificare

Art. 3. – (1) Structura solicitantă trebuie să îndeplinească următoarele condiții generale, în vederea certificării:

- a) are o structură organizatorică care corespunde dimensionării și complexității activităților sale;
- b) deține o organizare managerială care permite operatorului aeronavelor de stat desfășurarea activităților specifice în conformitate cu cerințele prezentelor norme;
- c) deține cel puțin o aeronavă de stat înmatriculată în România, care va fi înscrisă în propriul document de certificare al operatorului aeronavelor de stat, denumit în continuare SAOC, și care nu este înscrisă într-un alt SAOC eliberat de AAMN sau de altă autoritate aeronautică;
- d) deține un manual de operațiuni, în limba română și/sau limba engleză, elaborat potrivit cerințelor stabilite de AAMN;
- e) respectă cerințele de dotare și întreținere tehnică impuse de natura și amploarea activității preconizate.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. c), un operator poate opera sub propriul SAOC aeronave de stat deținute de către un alt operator din alt stat membru UE sau NATO, dacă autoritățile responsabile din România și cele din statul respectiv au încheiat o convenție/înțelegere referitoare la transferul responsabilităților vizând operarea respectivei aeronave.

Art. 4. – (1) Structura organizatorică prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) trebuie dimensionată prin raportarea la:

- a) numărul de certificate, atestări, autorizații și aprobări deținute sau solicitate;
- b) numărul, tipurile și complexitatea aeronavelor operate;
- c) nivelul și complexitatea activităților aeronautice pe care urmează să le execute.

(2) Pentru îndeplinirea condiției prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), structura solicitantă trebuie să aibă:

- a) un conducător/manager responsabil cu aplicarea prevederilor prezentelor norme și cu desfășurarea în siguranță a operațiunilor aeriene;
- b) un sistem de asigurare a calității;
- c) un sistem de management al siguranței, care respectă prevederile Instrucțiunilor privind siguranța activităților aeronautice militare, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.84/2022;
- d) personal desemnat pentru îndeplinirea funcțiilor responsabile cu operațiunile în zbor, instruirea echipajelor, întreținerea aeronavelor și operațiunile la sol.

(3) Cerința prevăzută la alin. (2) lit. b) nu se aplică operatorii aeronavelor de stat fără pilot la bord din clasa I, categoriile mini și micro.

(4) Funcționarea sistemului prevăzut la alin. (2) lit. b) trebuie să fie asigurată astfel:

- a) pentru operatorii aeronavelor de stat cu pilot la bord, de minimum două persoane – una responsabilă pentru operațiuni de zbor și cealaltă pentru sistemul de întreținere tehnică a aeronavelor;
- b) pentru operatorii aeronavelor de stat fără pilot la bord din clasa I, categoria mici, de minimum o persoană.

(5) Structurile care operează aeronave de stat cu pilot la bord nominalizează minimum două persoane pentru îndeplinirea celor patru funcțiuni prevăzute la alin. (2) lit. d).

(6) Cerința prevăzută la alin. (2) lit. d) vizând personalul desemnat pentru întreținerea aeronavelor nu se aplică operatorilor aeronavelor de stat fără pilot la bord dacă:

- a) mentenanța acestor aeronave este asigurată de operatorii lor;
- b) complexitatea activităților de mentenanță nu impune efectuarea lor de personal tehnic-ingenieresc de aviație.

(7) În cazul în care structura solicitantă deține mai multe tipuri de aeronave, se verifică îndeplinirea celei mai restrictive condiții specifice.

Art. 5. – (1) Sistemul de asigurare a calității prevăzut la art. 4 alin. (2) lit. b) trebuie:

- a) să garanteze practici operaționale sigure și să asigure informarea permanentă a conducătorului/managerului responsabil pentru luarea măsurilor corective necesare;

b) să conțină o politică de calitate și proceduri pentru asigurarea bunelor practici și conformitatea cu prezentele norme. Aceste proceduri trebuie să abordeze toate aspectele care se referă la desfășurarea activităților și să conțină standardele pe care operatorul intenționează să le îndeplinească;

c) să asigure verificări independente, prin audituri, inspecții sau investigații, pentru a asigura standardele cerute și adecvarea procedurilor conform prezentelor norme;

d) să prevadă un sistem de raportare a feedbackului de calitate către personalul nominalizat și către conducătorul/managerul responsabil, care asigură că sunt luate măsuri corective adecvate și în timp util ca răspuns la rapoartele rezultate din controalele independente efectuate;

e) să prevadă un sistem de documentare și înregistrare.

(2) Structura solicitantă trebuie să descrie sistemul calității și procedurile aferente în manualul de operațiuni.

(3) Structura solicitantă trebuie să furnizeze și să păstreze manualul de operațiuni actualizat pentru utilizarea și îndrumarea personalului de operațiuni. Aceasta trebuie să se asigure că:

a) manualul de operațiuni conține instrucțiuni și informații necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de către personal;

b) părțile relevante ale manualului de operațiuni sunt accesibile personalului în cauză;

c) personalul de operațiuni este informat cu promptitudine cu privire la modificările aduse manualului de operațiuni aplicabile atribuțiilor lor, precum și despre intrarea lor în vigoare.

Art. 6. – În plus față de operațiunile de bază, structura solicitantă poate solicita certificarea în vederea executării uneia sau mai multora dintre următoarele operațiuni specializate:

a) operarea cu utilizarea navigației bazată pe performanțe/performance based navigation;

b) operarea în spațiul aerian cu minime reduse de separare/reduced vertical separation minima;

c) operațiuni de transport al materialelor periculoase, astfel cum sunt acestea stabilite în Anexa nr. 18 – Transportul în siguranță pe calea aerului a bunurilor periculoase la Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944;

d) operațiuni deasupra mării, în cadrul cărora, de obicei, o bună parte din zbor se desfășoară deasupra mării spre sau dinspre locații din larg;

e) operarea cu ajutorul sistemelor de redarea imaginii pe timp de noapte/night vision imaging system;

f) operațiuni cu avioane monomotor cu turbină efectuate pe timp de noapte sau în condiții instrumentale/instrument meteorological conditions;

g) operațiuni de servicii medicale de urgență;

h) operațiuni cu încărcături acroșate/suspendate efectuate cu elicopterul/helicopter hoist operations.

SECȚIUNEA a 2-a
Etapele procesului de certificare

Art. 7. – Procesul de certificare cuprinde următoarele etape:

- a) transmiterea solicitării de certificare;
- b) evaluarea solicitării de certificare;
- c) auditul la fața locului;
- d) eliberarea documentului de certificare.

Art. 8. – (1) Pentru inițierea procesului de certificare, structura solicitantă trebuie să depună la AAMN cererea de certificare, întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, însoțită de documentația-suport, formată din:

- a) manualul de operațiuni;
- b) acte care dovedesc îndeplinirea condiției prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) sau la art. 3 alin. (2), după caz;
- c) procedurile de transport, depozitare și utilizare a armamentului, în cazul operatorilor care utilizează armamentul de la bordul aeronavelor de stat;
- d) procedurile pentru operațiunile de la sol, inclusiv procedurile de transport, recepție, depozitare și alimentare cu combustibil a aeronavelor, precum și lista facilităților tehnice aferente, dacă aceste activități se execută în regim externalizat.

(2) Solicitantul este informat de AAMN asupra planificării procesului de certificare.

Art. 9. – În etapa de evaluare a documentației-suport, AAMN realizează analiza de fond a documentației prezentate de solicitant în legătură cu operațiunile pe care intenționează să le desfășoare.

Art. 10. – (1) În vederea îndeplinirii sarcinilor de certificare, șeful AAMN nominalizează o comisie de audit.

(2) Comisia de audit este formată din minimum 2 persoane din cadrul AAMN.

(3) În cazul în care nu pot fi acoperite toate domeniile de evaluare, din comisie poate face parte și personal din cadrul altor structuri, cu avizul comandanților/șefilor acestora.

(4) Membrii comisiei de audit trebuie să fie calificați corespunzător și să aibă instruirea corespunzătoare. Aceștia nu pot fi desemnați dintre persoanele direct implicate în activitatea structurii solicitante.

Art. 11. – (1) Comisia de audit are următoarele sarcini:

- a) examinează documentația-suport;

b) solicită, după caz, modificarea/completarea cererii de certificare și/sau a documentației-suport, explicații verbale la fața locului sau demonstrații;

c) efectuează evaluări, investigații, verificări, teste, exerciții și simulări, precum și inspecții ori de câte ori consideră necesar.

(2) Documentele și informațiile furnizate sau obținute pe timpul evaluării de către comisia de inspecție/audit sunt confidențiale.

Art. 12. – În etapa auditării structurii solicitante la fața locului, AAMN urmărește concordanța dintre datele declarate și situația reală.

Art. 13. – Auditul este efectuat de comisia de audit din AAMN, după caz:

- a) la sediul solicitantului;
- b) în sectoarele operaționale;
- c) la bazele/punctele de activitate;
- d) la facilitățile tehnice proprii sau închiriate;
- e) în oricare alte zone care au legătură cu operațiunile pe care intenționează să le desfășoare structura solicitantă.

Art. 14. – Pe timpul acestei etape, comisia de audit a AAMN poate solicita demonstrații, pentru a determina dacă structura solicitantă are abilitatea de a respecta cerințele și procedurile aplicabile.

Art. 15. – (1) La finalizarea evaluării la fața locului, comisia de audit din AAMN prezintă solicitantului constatările activității.

(2) În termen de cel mult 15 zile de la data finalizării auditului la fața locului, comisia de audit întocmește și prezintă șefului AAMN un raport, care cuprinde aspectele constatate, eventualele neconformități față de cerințele aplicabile, precum și propuneri privind eliberarea documentului de certificare.

Art. 16. – (1) În cazul în care nu există neconformități, în urma analizei propunerilor formulate în raportul de audit, șeful AAMN decide eliberarea SAOC.

(2) SAOC se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 și are valabilitate pe perioadă nedeterminată.

(3) SAOC se transmite solicitantului în termen de 15 zile de la data înregistrării acestuia.

(4) AAMN constituie și gestionează Registrul unic de evidență a operatorilor de aeronave de stat.

SECȚIUNEA a 3-a

Modificarea documentului de certificare și a anexei acestuia

Art. 17. – (1) Modificarea SAOC se poate face la solicitarea operatorului și/sau în urma deciziei AAMN. Modificările pot viza extinderea sau restrângerea specificațiilor de operare ori includerea/excluderea unor operațiuni specializate sau a unor aeronave din anexa la SAOC.

(2) Cererea pentru modificarea SAOC trebuie depusă la AAMN cu cel puțin 90 de zile înainte de data propusă pentru începerea operării în noile condiții.

Art. 18. – (1) Pentru modificarea SAOC, solicitantul transmite la AAMN o cerere însoțită de documentația justificativă, care trebuie să includă:

a) raportul privind activitatea desfășurată de operator în perioada de valabilitate a SAOC, precum și prezentarea intențiilor pentru activitatea viitoare;

b) raportul de autoevaluare pentru activitatea tehnică și activitatea operațională, însoțit, după caz, de programe propuse privind acțiunile corective.

(2) Raportul de autoevaluare trebuie să conțină și mențiuni privind:

a) modul de efectuare a activităților, inclusiv de handling și alimentare cu combustibil a aeronavelor;

b) lista actualizată a facilităților tehnice de handling, inclusiv facilitățile destinate combustibilului de aviație;

c) lista terenurilor permanente și temporare utilizate, la care se anexează fișele de inspecție periodică a terenurilor de zbor respective;

d) documentația care a fost depusă pentru certificare și care a suferit modificări pe parcursul perioadei de valabilitate a SAOC, dacă este cazul.

Art. 19. – (1) Analiza solicitării se efectuează cu respectarea prevederilor art. 10-15.

(2) Pe baza raportului de audit, șeful AAMN decide eliberarea noului SAOC, cu aplicarea prevederilor art. 16 alin. (2) și (3).

Art. 20. – Operatorul comunică AAMN schimbarea deținătorilor posturilor desemnate conform prevederilor prezentei norme, nu mai târziu de 10 zile după data la care aceste modificări intră în vigoare.

SECȚIUNEA a 4-a

Procesul de supraveghere continuă

Art. 21. – Pe întreaga perioadă de valabilitate a SAOC, operatorii sunt supuși supravegherii continue a AAMN, care presupune verificarea menținerii condițiilor existente la data certificării, respectarea specificațiilor de operare și a certificărilor pentru operațiuni specializate menționate în anexa SAOC, precum și conformarea cu reglementările aeronautice militare aplicabile.

Art. 22. – Activitățile de supraveghere continuă exercitate de AAMN includ:

a) auditudini programate;

b) auditudini neprogramate, în situația unor neconformități care afectează sau ar putea afecta siguranța aeronautică.

Art. 23. – (1) Operatorul este auditat pentru conformarea cu prezentele norme în baza unui program de supraveghere care să nu depășească doi ani, prin auditudini programate anual.

(2) Programul de supraveghere se stabilește și revizuieste ori de câte ori este necesar, în funcție de următoarele elemente, fără a se limita la acestea:

- a) rezultatele certificării și ale activităților de supraveghere anterioare;
- b) capacitatea operatorului de a identifica în mod efectiv pericolele pentru siguranța aeronautică și de a gestiona riscurile asociate;
- c) controlul efectiv asupra tuturor modificărilor, conform procesului propriu de identificare a schimbărilor;
- d) respectarea termenelor asumate de punere în aplicare a măsurilor corective/corecțiilor solicitate de AAMN;
- e) evenimentele de aviație în care a fost implicat operatorul;
- f) sesizări privind calitatea activităților aeronautice militare desfășurate.

Art. 24. – Pe timpul procesului de supraveghere continuă, dacă AAMN identifică neconformități față de cerințele de certificare, la finalizarea auditului la fața locului, se notifică operatorul în legătură cu neconformitățile constatate.

Art. 25. – Neconformitățile se clasifică astfel:

a) minore, care reprezintă orice nerespectare a cerințelor de certificare care ar putea diminua standardul de siguranță și ar putea pune în pericol siguranța aeronautică, cum ar fi: lipsa documentelor din dosarele arhivate, disfuncții minore ale sistemului de asigurare a calității și/sau ale sistemului de management a siguranței activităților aeronautice, manuale sau proceduri necorespunzătoare, pregătire incompletă a personalului;

b) majore, care reprezintă orice nerespectare semnificativă a cerințelor de certificare care diminuează standardul de siguranță și pune serios în pericol siguranța aeronautică, cum ar fi: refuzul fără justificare a auditului AAMN sau refuzul prezentării documentelor solicitate, lipsa nominalizării personalului managerial esențial, sistem nefuncțional de înregistrare/monitorizare a activităților prevăzute în anexa la SAOC.

Art. 26. – După primirea notificării privind neconformitățile, operatorul trebuie să identifice cauza principală a neconformității, să stabilească un plan de acțiuni corective și termene de implementare.

SECȚIUNEA a 5-a

Suspendarea sau revocarea documentului de certificare

Art. 27. – Dacă pe timpul supravegherii continue, în mod direct sau ca urmare a sesizărilor primite, sunt identificate situații care arată neconformarea cu cerințele de certificare, AAMN ia următoarele măsuri:

a) pentru neconformități majore, în funcție de natura și amploarea acestora, AAMN suspendă SAOC, până când operatorul pune în aplicare cu succes acțiunile corective, sau revocă SAOC;

b) pentru neconformități minore, AAMN agreează cu operatorul o perioadă de realizare a acțiunilor corective corespunzătoare naturii neconformității; în anumite circumstanțe și în funcție de natura neconformității, AAMN poate acorda o extindere a perioadei de realizare a acțiunilor corective, dacă există un plan de acțiuni corective satisfăcător, aprobat de AAMN; nefinalizarea remedierii unei neconformități minore în perioada de timp acordată de către AAMN, atrage suspendarea SAOC.

Art. 28. – AAMN comunică, în scris, operatorului decizia de suspendare imediat ce constată existența condițiilor pentru suspendarea SAOC. Notificarea cuprinde motivele care au stat la baza deciziei de suspendare.

Art. 29. – (1) SAOC poate fi suspendat pe o perioadă de cel mult 6 luni și, dacă până la expirarea perioadei de suspendare nu sunt eliminate cauzele care au condus la suspendare, acesta se revocă prin decizie a șefului AAMN.

(2) Decizia de suspendare/revocare cuprinde motivele care au stat la baza emiterii ei și se comunică operatorului, în scris, în termen de maximum o zi lucrătoare de la data emiterii.

(3) Efectuarea operațiunilor în perioada în care SAOC este suspendat, este interzisă și conduce la revocarea imediată a SAOC.

Art. 30. – (1) În cazul revocării, certificatul de autorizare se returnează AAMN în maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii deciziei de revocare.

(2) La cererea operatorului, procedura de certificare se reia conform prevederilor art. 8 – 16.

Art. 31. – (1) Decizia de suspendare sau de revocare a SAOC poate fi contestată în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data primirii ei, printr-o cerere depusă de operator la AAMN.

(2) Depunerea contestației nu suspendă executarea deciziei de suspendare sau de revocare a SAOC.

(3) Șeful AAMN numește, de îndată, o comisie de soluționare a contestației, care să respecte criteriile de integritate.

(4) AAMN transmite către operator decizia de soluționare, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea contestației.

(5) Decizia necontestată în termenul prevăzut la alin. (1) rămâne definitivă.

CAPITOLUL III **Responsabilități și obligații ale operatorilor**

Art. 32. – Operatorul este responsabil pentru desfășurarea în condiții de siguranță și securitate a operațiunilor aeriene cu aeronave de stat.

Art. 33. – (1) Operatorul are următoarele responsabilități și obligații:

a) să asigure instruirea și respectarea de către personalul său a politicilor și procedurilor de siguranță;

b) să transmită AAMN orice modificare la nivelul operatorului, precum și amendamentele la manuale și proceduri;

c) să informeze agenții aeronautici cu care interacționează despre orice modificare a procedurilor care ar putea afecta siguranța activităților aeronautice militare.

(2) Operatorul asigură oricărei persoane autorizate de către AAMN:

a) accesul la orice facilitate, document, înregistrare, proceduri sau alte materiale relevante pentru desfășurarea activităților aeronautice militare;

b) furnizarea, la cerere, de copii sau extrase din astfel de înregistrări, date, proceduri și alte materiale solicitate;

c) furnizarea de explicații verbale, informații relevante, la fața locului în legătură cu obiectul certificării/supravegherii, la cerere;

d) facilitarea realizării de inspecții/audituri sau orice alte evaluări/teste pe care le consideră necesare pentru a se convinge că sunt respectate procedurile aplicabile activităților certificate.

CAPITOLUL IV **Dispoziții tranzitorii și finale**

Art. 34. – (1) Structurile solicitante inițiază procesul de certificare în termen de 180 zile de la data intrării în vigoare a ordinului prin care sunt aprobate prezentele norme.

(2) Pe baza solicitărilor primite, AAMN planifică activitățile de certificare astfel încât timpul alocat executării acestora să nu depășească 180 zile lucrătoare per solicitare.

(3) În cazuri temeinic justificate, șeful AAMN poate prelungi termenul prevăzut la alin. (2), o singură dată, cu cel mult 90 zile lucrătoare.

Art. 35. – Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme.

**CERERE PRIVIND ELIBERAREA/MODIFICAREA
CERTIFICATULUI DE OPERATOR DE AERONAVELOR DE STAT (SAOC)
APPLICATION FOR THE ISSUE/ VARIATION OF THE
STATE AIRCRAFT OPERATOR CERTIFICATE (SAOC)**

1. Solicitantul:*The Applicant*

Numele operatorului: <i>Name of the Operator</i>	
Adresa operatorului: <i>Adress of the Operator</i>	
Telefon: <i>Phone</i>	
Fax:	
E-mail:	

2. Reprezentat prin (nume, prenume, funcție/calitate, adresă)*Represented by (name, surname, title/function, address)*

--

solicit eliberarea / modificarea Certificatului de Operator de Aeronave de Stat. În acest scop prezint următoarele informații:

I request the issue / change of the State Aircraft Operator Certificate. For this purpose I present the next informations

3. Aeronave:*Aircraft***3.1. Aeronave proprii:***Own Aircraft*

Nr. crt. <i>Crt. No.</i>	Model a/c <i>A/c model</i>	Număr serie <i>Serial No.</i>	Nr. de înmatriculare <i>Registraton mark</i>

3.2. Aeronave deținute în baza unui titlu de deținere/funcționare (natura juridică a titlului de deținere, perioada de utilizare):*Aircraft held under a title of ownership (legal nature of the ownership title, period of use)*

Nr. crt. <i>Crt. no.</i>	Model a/c <i>A/c model</i>	Număr serie <i>Serial no.</i>	Nr. de înmatriculare <i>Registraton mark</i>	Natura juridică <i>Ownership title</i>	Perioada de utilizare <i>Period of use</i>

4. Specificații de operare:*Operations Specifications***Notă: Specificațiile de Operare se completează pentru fiecare aeronavă/tip de aeronavă.***Note: Operations Specifications are completed for each aircraft/aircraft type.*

Model aeronavă: <i>Aircraft model</i>				
Nr. înmatriculare aeronavă: <i>Registration marks</i>				
Aeronave de stat: <i>State aircrafts</i>				
☐ Aeronave cu aripă fixă <i>Fixed wing aircrafts</i> ☐ Aeronave cu aripă rotativă <i>Rotary wing aircrafts</i> ☐ UAS <i>Unmanned aerial Systems</i>				
Zona de Operare: <i>Area of operation</i>				
Limitări Speciale: <i>Special limitations:</i>				
Certificări pentru operațiuni specializate <i>Certifications for specialiyed operations</i>	Da <i>Yes</i>	Nu <i>No</i>	Specificații: <i>Specification</i>	Observații: <i>Remarks</i>
Bunuri Periculoase: <i>Dangerous goods</i>	☐	☐		
Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă: <i>Low-visibility operations</i>				
Decolare <i>Take-off</i>	☐	☐	RVR:... m	
Apropiere și aterizare <i>Approach and landing</i>	☐	☐	CAT:..... DA/H:... ft, RVR:...m	
Credite operaționale: <i>Operational credits</i>	☐	☐	CAT:..... DA/H:... ft, RVR:...m	
RVSM ☐ N/A	☐	☐		
Specificații complexe de navigație pentru operațiuni PBN <i>Complex navigation specifications for PBN operations</i>	☐	☐		
Operațiuni cu avioane monomotor cu turbină efectuate pe timp de noapte sau în condiții IMC (SET-IMC) <i>Operations of single-engined turbine aeroplane at night or in IMC (SET-IMC)</i>	☐	☐		
Operațiuni cu aeronave cu ajutorul sistemelor de vedere pe timp de noapte <i>Operations with the aid of night vision imaging systems</i>	☐	☐		
Operațiuni cu încărcături acroșate/suspendate efectuate cu elicopterul	☐	☐		

<i>Helicopter hoist operations</i>				
Operațiuni de servicii medicale de urgență <i>Emergency medical service operations</i>	☐	☐		
Operațiuni deasupra mării efectuate cu elicopterul <i>Helicopter offshore operations</i>	☐	☐		
Altele <i>Others</i>	☐	☐		

5. Baze de operare (principale și secundare).
Operating bases (home and secondary)

---

6. Date privind organizarea managerială.

Data management organization

Lista persoanelor nominalizate ca deținătoare de posturi manageriale/de conducere <i>List of persons nominated as Post- Holders</i>	Numele, experiența și calificarea <i>Name, experience and qualification</i>	Date de contact (tel, e-mail) <i>Contact information (phone, e-mail)</i>
-Manager/Conducător Responsabil <i>Accountable Manager</i>		
-Responsabil cu Asigurarea Calității <i>Compliance Monitoring Manager</i>		
-Responsabilul cu siguranța <i>Safety Manager</i>		
-Responsabil Operațiuni Zbor <i>Flight Operations Manager</i>		
-Manager CAMO <i>CAMO Manager</i>		
-Responsabil cu pregătirea personalului <i>Crew Training Manager</i>		
-Responsabil Operațiuni Sol <i>Ground Operations Manager</i>		

7. Data la care Manualul de Operațiuni va fi înaintat către AAMN spre analiză/aprobare.
The date when the Operations Manual will be submitted to the NMAA for analyze/ approval.

8. Dovada autorizării sistemului de întreținere, respectiv Certificatul organizației privind managementul menținerii navigabilității (CAMO) sau dovada depunerii documentelor necesare pentru obținerea acestui certificat;

Proof of authorization of the maintenance system, respectively Continuing Airworthiness Management Organization (CAMO) Certificate or proof of submission of documents required for the issue of such certificate.

9. Data propusă pentru începerea operării:

The proposed date for commencement of operation.

10. Numărul Certificatului de Operator de Aeronave de Stat deținut, dacă este cazul:

The number of the held Air Operator Certificate, if applicable.

NECLASIFICAT

Declar că informațiile prezentate mai sus sunt reale și că orice modificare a acestora va fi adusă la cunoștința Autorității Aeronautice Militare Naționale, în termenele prevăzute în reglementările aeronautice aplicabile.

I declare that the information given above are true and that any amendment of them shall be communicated to the National Military Aeronautical Authority, within the period specified in the applicable aviation regulations.

Numele și prenumele persoanei autorizate (cu majuscule):

Name and Surname of the authorized person (uppercase)

Semnătura:

Signature

Data:

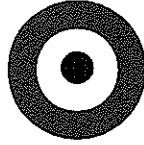
Date

NECLASIFICAT

14 din 17

Imprimat la data: 10.07.2023 10:35

ROMÂNIA

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
MINISTRY OF NATIONAL DEFENCEAUTORITATEA AERONAUTICĂ MILITARĂ NAȚIONALĂ
NATIONAL MILITARY AERONAUTICAL AUTHORITYCERTIFICAT DE OPERATOR DE AERONAVE DE STAT
STATE AIRCRAFT OPERATOR CERTIFICATE

Referință: ROU.AAMN.MORO.XXX

În conformitate cu reglementările militare naționale în vigoare și sub rezerva respectării condițiilor specificate mai jos, Autoritatea Aeronautică Militară Națională certifică prin prezenta că:

Pursuant to national military regulation for the time being in force and subject to the conditions specified below, the National Military Aeronautical Authority, hereby certifies:

[NUMELE ȘI ADRESA OPERATORULUI DE AERONAVE DE STAT]
NAME AND ADDRESS OF THE AIR STATE OPERATOR

este operator de aeronave de stat certificat să desfășoare operațiuni aeriene cu aeronave de stat
As an state aircraft operator approved to perform air operations with state aircrafts.

CONDIȚII:**CONDITIONS:**

1. Prezenta certificare necesită conformarea cu Manualul de Operațiuni al operatorului de aeronave de stat autorizat, și

This approval requires compliance with the Operations Manual of the approved state aircraft operator, and

2. Prezentul certificat este valid atât timp cât operatorul rămâne în conformitate cu reglementările în vigoare.

This approval is valid whilst the operator remains in compliance with applicable requirements.

3. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezentul certificat rămâne valabil pe o durată nedeterminată, cu excepția cazului în care a făcut obiectul modificării, suspendării sau revocării.

Subject to compliance with the foregoing conditions, this approval shall remain valid for an unlimited duration unless the approval has previously been superseded, suspended or revoked.

Data emiterii:
Date of issue:

Semnătura:
Signed:

NECLASIFICAT

SPECIFICAȚII DE OPERARE OPERATIONS SPECIFICATIONS		Anexă la certificatul nr. ___ din data ___ <i>Annex to the certificate</i>		
Date de contact autoritate emitentă: <i>Issuing Authority Contact Details:</i>		Șos. București-Ploiești, km. 10.5, Sector 1, București, România.		
Telefon: <i>Telephone:</i>		0213196083		
Fax:		0213196083		
E-mail:		aamn@roaf.ro		
SAOC:	Numele operatorului de aeronave de stat: <i>State Aircraft Operator Name:</i>	Date de contact ale operatorului: <i>Operator contact details:</i>		
		Telefon: <i>Telephone:</i>		
		Fax:		
Aeronave de stat: <i>State aircrafts</i>				
☐ Aeronave cu aripă fixă <i>Fixed wing aircrafts</i>				
☐ Aeronave cu aripă rotativă <i>Rotary wing aircrafts</i>				
☐ UAS <i>Unmanned aerial Systems</i>				
Tip Aeronavă: <i>Aircraft Model:</i>				
Nr. înmatriculare aeronavă: <i>Registration Marks:</i>				
Zone de Operare: <i>Area of operation:</i>				
Limitări Speciale: <i>Special Limitations:</i>				
Certificări pentru operațiuni specializate <i>Certifications for specialized operations</i>	Da <i>Yes</i>	Nu <i>No</i>	Specificații: <i>Specification</i>	Observații: <i>Remarks</i>
Bunuri Periculoase: <i>Dangerous goods</i>	☐	☐		
Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă: <i>Low-visibility operations</i>				
Decolare <i>Take-off</i>	☐	☐	RVR:... m	
Apropiere și aterizare <i>Approach and landing</i>	☐	☐	CAT:... DA/H:... ft, RVR:... m	
Credite operaționale: <i>Operational credits</i>	☐	☐	CAT:...DA/H:... ft, RVR:... m	
RVSM ☐ N/A	☐	☐		
Specificații complexe de navigație pentru operațiuni PBN <i>Complex navigation specifications for PBN operations</i>	☐	☐		
Operațiuni cu avioane monomotor cu turbină efectuate pe timp de noapte sau în condiții IMC (SET-IMC) <i>Operations of single-engined turbine aeroplane at night or in IMC (SET-IMC)</i>	☐	☐		

NECLASIFICAT

16 din 17

Imprimat la data: 10.07.2023 10:35

NECLASIFICAT

Operațiuni cu aeronave cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte <i>Operations with the aid of night vision imaging systems</i>	☐	☐		
Operațiuni cu încărcături acroșate/suspendate efectuate cu elicopterul <i>Helicopter hoist operations</i>	☐	☐		
Operațiuni de servicii medicale de urgență <i>Emergency medical service operations</i>	☐	☐		
Operațiuni deasupra mării efectuate cu elicopterul <i>Helicopter offshore operations</i>	☐	☐		
Altele <i>Others</i>	☐	☐		

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de *Ordin pentru aprobarea Normelor privind certificarea operatorilor aeronavelor de stat*

1. Structura inițiatoare:

Proiectul de *Ordin pentru aprobarea Normelor privind certificarea operatorilor aeronavelor de stat* a fost elaborat de către un colectiv de specialiști din Statul Major al Forțelor Aeriene.

2. Cerințele care impun apariția actului normativ specific:

Necesitatea elaborării acestui proiect a fost impusă de alinierea prevederilor cadrului de reglementare a activităților aeronautice militare la cele ale Codului Aerian al României adoptat prin Legea nr. 21/2020. Pentru conformarea cu prevederile Legii nr. 21/2020 se impune elaborarea unui ordin al ministrului apărării naționale care să fie aplicabil tuturor operatorilor aeronavelor de stat care desfășoară operațiuni aeriene.

3. Principiile de bază și finalitatea proiectului actului normativ specific:

Normele reglementează procesul de certificare a operatorilor aeronavelor de stat corespunzător cu operațiunile aeriene pe care le desfășoară, asigurându-se o creștere a nivelului de siguranță aeronautică prin aplicarea unor standarde comune care vor fi la nivelul celor europene, ICAO și NATO.

4. Efectele avute în vedere:

Prin punerea în aplicare a acestui proiect de ordin se asigură condițiile necesare asigurării interoperabilității civil-militare dar și cu statele membre/partenere NATO, cu beneficii asupra tuturor structurilor deținătoare de aeronave de stat. Documentul se adresează structurilor din Ministerul Apărării Naționale și altor instituții/structuri care desfășoară operațiuni aeriene cu aeronave de stat.

5. Implicațiile prezentului act normativ asupra celorlalte reglementări în vigoare:

Nu este cazul.

6. Sinteza:

În cuprinsul proiectului ordinului sunt stabilite condițiile generale și specifice necesare a fi îndeplinite de către structurile din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate care solicită certificarea ca operator aerian al aeronavelor de stat. Proiectul de ordin detaliază procesul de certificare a operatorilor aeronavelor de stat, etapele procesului de certificare,

NECLASIFICAT

procesul de supraveghere continuă, revocarea/retragerea, suspendarea și limitarea documentului de certificare, precum și responsabilitățile și obligațiile ale operatorilor.

7. Etapele parcurse în elaborarea proiectului:

Au fost parcurse etapele stabilite pentru elaborarea unui asemenea document și au fost respectate prevederile A.N.S.-1/2008, *Regulamentul privind elaborarea actelor normative specifice, doctrinelor și manualelor militare în Ministerul Apărării Naționale.*

8. Pentru elaborarea proiectului s-a consultat următoarea bibliografie:

- Legea nr. 21/2020 privind Codul Aerian;
- Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.18 din 24 ianuarie 2021 privind Regulamentul pentru zbor al aviației militare.

ȘEFUL STATULUI MAJOR AL FORTELOR AERIENE

General-locotenent